Р Е Ш Е Н И Е
№ 44983

гр. София, 16.11.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, **Първо отделение 43 състав,** в публично заседание на 16.09.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Весела Цанкова

при участието на секретаря Десислава В Симеонова и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **13506** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и следващите от Административно-процесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).

Образувано е по искова молба на „МЕТРО БЪЛГАРИЯ“ ЕООД, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място] 1784, [улица] км, подадена чрез адв. К. от САК, срещу Агенция „Митници“, ЕИК[ЕИК], с адрес: [населено място] 1202, [улица], с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ във вр. с чл. 203, ал. 1 от АПК.

С исковата молба, уточнена с допълнителни писмени молби от 20.03.2026 г. и от 16.09.2026 г., се претендира осъждането на ответника Агенция „Митници“ да заплати на ищеца сумата в размер на 56 397,15 лв., представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди от незаконосъобразни актове - Разпореждане изх. № 1635 от 21.10.2013 г. на началника на Митническо бюро С.–изток при Митница Столична, Решение № 9600-0337 от 24.09.2013 г. и Решение №РЗМ-5800-550/32-274575 от 18.12.2015 г. на началника на Митница Столична, отменени по съдебен ред, както и от незаконосъобразни действия и бездействия на митническите органи по изискването, събирането, задържането и забавеното възстановяване на внесени от дружеството в периода 2015 г. – 2018 г. парични депозити в общ размер на 131 387,40 лв. за обезпечаване на несъществуващи публични задължения за мито и ДДС върху комисионни за покупки („Buying Commission“), за периода от датата на внасяне на всеки отделен депозит до датата на тяхното ефективно възстановяване по банковата сметка на дружеството – 07.01.2021 г., ведно със законната лихва върху сумата на обезщетението, считано от датата на предявяване на исковата молба до окончателното ѝ изплащане. Претендират се и направените по делото

разноски.
Ищецът поддържа, че процесните парични депозити са били изискани и внесени по разпореждане на митническите органи като задължително условие за разрешаване допускането на внасяните стоки за свободно обращение и крайна употреба. Излага подробни съображения, че след като с влезли в сила съдебни решения на Върховния административен съд и Административен съд – Варна още през 2014 г., а впоследствие и с решения от 2018 г. и 2021 г., в съответствие с практиката на Съда на Европейския съюз по дело C-299/90, е било установено, че комисионната за покупка, заплащана на косвен представител (MGB Metro Group Buying Hong Kong Ltd.), не представлява елемент от митническата стойност и върху нея не се дължи мито, митническата администрация незаконосъобразно е продължила да изисква, събира и задържа парични обезпечения за недължими държавни вземания. Посочва, че с Решение №РЗМ-5800-712/32-379168 от 22.12.2020 г. на директора на ТД Югозападна самата администрация е признала отпадането на обезпечителната нужда и е освободила депозитите в размер на 131 387,40 лв., като сумата е възстановена на 07.01.2021 г. Твърди, че за периода на неправомерното лишаване от разпореждането с тези средства дружеството е претърпяло вреди, чийто размер съответства на законната лихва за забава.
Ответникът – Агенция „Митници“, чрез главен юрисконсулт К., оспорва исковата молба в депозиран писмен отговор и в съдебно заседание. Излага възражение за недопустимост на иска на основание чл. 159, т. 6 от АПК и чл. 8, ал. 4 от ЗОДОВ, като твърди наличие на сила на пресъдено нещо, произтичаща от постановеното по адм. дело № 9679/2025 г. по описа на ВАС Решение № 12022 от 26.11.2025 г., с което е потвърден отказът на митническия орган за изплащане на лихви по реда на чл. 129, ал.6 от ДОПК. Поддържа, че ищецът е разполагал със специален административен ред за защита, който е изчерпан. При условията на евентуалност оспорва иска като неоснователен и недоказан. Твърди липса на елементите от фактическия състав на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, недоказаност на конкретни имуществени вреди под формата на пропуснати ползи и отсъствие на причинна връзка. Позовава се на разпоредбата на чл. 92, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 952/2013 Митнически кодекс на Съюза, според която при предоставяне на обезпечение под формата на депозит в пари митническите органи не дължат лихва. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.
Прокурор К. от СГП дава заключение за неоснователност на предявения иск поради недоказаност на твърдените конкретни имуществени вреди.
Съдът приема за установено следното от фактическа страна:
Ищецът „МЕТРО БЪЛГАРИЯ“ ЕООД осъществява търговска дейност, свързана с внос и продажба на стоки от трети страни. Вносът на част от стоките се осъществява въз основа на сключен на 26.04.2006 г. Комисионен договор за покупки между METRO AG, Германия, действащо от името и за сметка на своите дъщерни търговски дружества, вкл. ищеца и дружеството посредник MGB Metro Group Buying Hong Kong Ltd. /MGB HK Ltd./. По силата на този договор MGB HK Ltd. действа като комисионер по покупките – от свое име, но за сметка и риск на съответното търговско дружество от групата METPO, като проучва пазара в трети страни (Далечния изток и Т.), преговаря с производители, сключва договори за покупка, организира окачествяването, експедицията и транспорта, срещу което получава възнаграждение под формата на комисионна за покупка („Buying Commission“), начислена на отделен ред в търговските фактури като процент от стойността FOB/FCA на стоките.
През 2012 г. и 2013 г. служители на отдел „Последващ контрол“ при Митница Столична са извършили проверка на дружеството, приключила със съставянето на Доклад № 20 от 14.05.2013 г. В доклада проверяващите органи са приели, че заплащаните от ищеца комисионни по покупки

не отговарят на определението по чл.32, параграф 4 от Регламент (ЕИО) № 2913/92 Митнически кодекс на Общността, представляват комисионна за посредничество и следва да се включат в митническата стойност на внасяните стоки съгласно чл. 32, параграф 1, буква „а“, т. i от същия регламент, съответно върху тях да се начисли допълнително мито и ДДС. Въз основа на тези констатации началникът на Митница Столична е издал Решение № 9600-0337 от 24.09.2013 г. за определяне на допълнителни задължения за мито и ДДС.

Във връзка с констатациите в цитирания доклад и издаденото решение, с писмо-разпореждане изх. № 1635 от 21.10.2013 г. началникът на Митническо бюро С.–изток при Митница Столична е уведомил ищеца, че предвид оспорването на митническата стойност и до окончателното произнасяне на съда по спора, дружеството следва при бъдещо деклариране на стоки с доставчик MGB HK Ltd. с режим „допускане за свободно обращение и крайна употреба“ задължително да депозира обезпечение, достатъчно да покрие възникващите държавни вземания за мито и ДДС върху декларираната „Buying Commission“ на основание чл. 248 от Регламент (ЕИО) №2454/93 и чл. 162, ал. 1 от ППЗМ.

В изпълнение на това разпореждане на митническия орган, през периода от 15.05.2015 г. до 27.08.2018 г., при подаване на митнически декларации за внос, дружеството е внесло по сметката на митницата общо 547 броя отделни парични депозити в общ размер на 131 387,40 лв., подробно описани по номер, дата и сума в Таблица № 1 към Решение № РЗМ-5800-712/32-379168 от 22.12.2020 г. на директора на ТД Югозападна.

С Решение № 1134 от 15.05.2014 г. по адм. дело № 3275/2013 г. на Административен съд – Варна, оставено в сила с Решение № 14568 от 04.12.2014 г. по адм. дело № 11674/2014 г. на Върховния административен съд , е отменено решение на началника на МП В.–Запад, издадено въз основа на Доклад № 20/14.05.2013 г. в частта за определеното допълнително мито, като е прието, че MGB HK Ltd. действа като комисионер по покупките по смисъла на чл. 32, § 4 от МК и възнаграждението му не подлежи на включване в митническата стойност съгласно чл. 33, § 1, б. „д“ от МК и практиката на СЕС по дело С-299/90.

С Решение № 3279 от 15.05.2017 г. по адм. дело № 12470/2013 г. на Административен съд София-град, оставено в сила с Решение № 2679 от 01.03.2018 г. по адм. дело № 8808/2017 г. на Върховния административен съд е отменено Решение № М 47-0624 от 18.11.2013 г. на началника на Митница Столична в частта за увеличената митническа стойност и определеното мито за довнасяне върху заплатените комисионни за покупки.

С Решение № 322 от 15.01.2018 г. по адм. дело № 2353/2016 г. на Административен съд София-град, оставено в сила с Решение № 9774 от 17.07.2018 г. по адм. дело № 3600/2018 г. на Върховния административен съд, е отменено Решение № РЗМ-5800-550/32-274575 от 18.12.2015 г. на началника на Митница Столична в частта, с която на ищеца е определено допълнително задължение за мито върху комисионни за покупки.

С Решение № 1559 от 04.03.2020 г. по адм. дело № 12319/2013 г. на Административен съд София-град, оставено в сила с Решение № 3912 от 26.03.2021 г. по адм. дело № 8849/2020 г. на Върховния административен съд, е отменено Решение № 9600-0337 от 24.09.2013 г. на началника на Митница Столична в частта за задълженията за мито в размер на 81 723,71 лв.

Въз основа на Заповед за възлагане № ЗТД-5800-284/17.04.2019 г. на директора на ТД Югозападна е извършена нова последваща проверка на дружеството за периода 31.03.2016 г. – 26.02.2019 г., приключила със съставянето на Констативен доклад № BG005800/1/3/17.10.2019 г. В този доклад митническите органи изрично са констатирали, че в съответствие с чл. 71, § 1, б. „а“, т. i от Регламент (ЕС) № 952/2013 (МКС) и установената съдебна практика на ВАС комисионните възнаграждения за покупка, заплащани на MGB HK Ltd. / Metro Sourcing I. Ltd., не се включват в

митническата стойност на внасяните стоки и за дружеството не възникват задължения за довнасяне на мито.
По повод подадено от ищеца искане вх. № 32-290391 от 06.10.2020 г. за освобождаване на депозитите, директорът на Териториална дирекция Югозападна при Агенция „Митници“ е издал Решение № РЗМ-5800-712/32-379168 от 22.12.2020 г. С посоченото решение административният орган е приел, че поради отпадане на съмненията относно включването на комисионните за покупки в митническата стойност на стоките и с оглед констатациите в Доклад № BG005800/1/3/17.10.2019 г. и влезлите в сила решения на ВАС, е отпаднала необходимостта от поддържане на учредените обезпечения по чл. 195, ал. 1 от МКС. На основание чл. 98, § 1 от МКС органът е постановил освобождаване и възстановяване по банковата сметка на „МЕТРО БЪЛГАРИЯ“ ЕООД на общата сума на депозитите в размер на 131 387,40 лв., подробно индивидуализирани в Таблица № 1 към решението. Сумата на главницата от 131 387,40 лв. е постъпила по банковата сметка на ищеца в „УниКредит Булбанк“ АД на 07.01.2021 г.

След възстановяване на сумата ищецът е подал искане за възстановяване на законната лихва върху неправомерно задържаните депозити по реда на чл. 129, ал. 6 от ДОПК, по което директорът на ТД Митница С. е постановил отказ с Решение №РЗМ-5800-914/32-187430 от 18.05.2023 г. По жалба на дружеството е образувано адм. дело № 6690/2023 г. по описа на АССГ, по което с Решение № 12022 от 26.11.2025 г. по адм. дело № 9679/2025 г. на ВАС отказът на митническия орган е потвърден с мотив, че специалният ред за възстановяване на надвзети публични вземания с лихва по чл. 129 от ДОПК е неприложим спрямо парични обезпечения, събирани и освобождавани по реда на митническото законодателство.
От заключението на приетата по настоящото дело съдебно-счетоводна експертиза, изготвена от вещото лице С. Г. Д.-К., неоспорено от страните и кредитирано от съда като компетентно и обективно, се установява, че размерът на законната лихва върху процесните парични депозити в общ размер на 131 387,40 лв., изчислена поотделно за всеки депозит от датата на внасянето му (в периода 15.05.2015 г. – 27.08.2018 г.) до 06.01.2021 г. вкл. (деня, предхождащ ефективното им възстановяване на 07.01.2021 г.), съобразно приложимия размер на законната лихва по Постановление № 426 на МС от 18.12.2014 г. (ОЛП + 10 пункта), възлиза общо на 57 470,34 лв.

От правна страна: Искът е допустим, предявен е срещу надлежен ответник по смисъла на чл. 205, ал. 1 от АПК – Агенция „Митници“, която е юридическо лице и в чиято структура се намират органите, чиято незаконосъобразна дейност се сочи като източник на увреждането.
Съдът намира за неоснователно възражението на ответника за недопустимост на производството поради наличие на сила на пресъдено нещо (чл. 159, т. 6 от АПК) и изключване на общия ред по ЗОДОВ съгласно чл. 8, ал. 4 от ЗОДОВ. Предмет на предходното производство по адм. дело № 6690/2023 г. на АССГ (респективно адм. дело № 9679/2025 г. на ВАС) е бил съдебният контрол за законосъобразност на индивидуален административен акт – отказ на митническия орган за изплащане на лихва по чл. 129, ал. 6 от ДОПК. В това производство Върховният административен съд е приел, че редът по чл. 129 от ДОПК е неприложим по отношение на обезпечения/депозити, събирани по силата на митническото законодателство. Тъй като в митническото законодателство (Регламент (ЕС) № 952/2013 и Закона за митниците) не е предвиден специален ред или начин за обезщетяване на вредите, понесени от правните субекти вследствие на незаконосъобразно изискани и задържани парични обезпечения, за ищеца липсва друг ред за защита извън иска за присъждане на обезщетение за вреди по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ. Предметът на настоящия спор, който е осъдителен иск за обезщетение за деликтна отговорност на държавата за вреди е напълно различен от предмета на оспорването на административния отказ по ДОПК, поради което липсва идентичност на между двете производства и не е налице пречката по чл. 159, т. 6 от АПК.

Разгледан по същество предявеният иск е основателен.
Съгласно чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, държавата отговаря за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на нейни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. Според чл. 4 от ЗОДОВ отговорността е обективна (безвиновна) и обхваща всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането. Фактическият състав за ангажиране на отговорността изисква кумулативното наличие на следните предпоставки: 1) незаконосъобразен административен акт (отменен по съответния ред съгласно чл. 204, ал. 1 от АПК) или незаконосъобразно действие/бездействие на административен орган (чиято незаконосъобразност се установява инцидентно от съда по иска за обезщетение съгласно чл. 204, ал. 4 от АПК); 2) настъпила реална вреда в правната сфера на ищеца; и 3) пряка и непосредствена причинна връзка между незаконосъобразната административна дейност и вредоносния резултат.
По делото безспорно се установи, че изискването и внасянето на процесните 547 броя парични депозити в периода 2015 г. – 2018 г. е поставено като задължително условие за освобождаване на внасяните стоки под режим допускане за свободно обращение, с оглед обезпечаване на задължения за мито и ДДС върху „Buying Commission“. Това изискване се основава на Доклад № 20 от 14.05.2013 г. и издадените въз основа на него решения за определяне на допълнително мито, които са изцяло отменени като незаконосъобразни с влезли в сила съдебни актове: Решение №14568/04.12.2014 г. по адм. дело № 11674/2014 г. на ВАС; Решение №2679/01.03.2018 г. по адм. дело № 8808/2017 г. на ВАС; Решение № 9774/17.07.2018г. по адм. дело №3600/2018 г. на ВАС и Решение № 3912/26.03.2021 г. по адм. дело № 8849/2020 г. на ВАС. В тези актове националните съдилища, прилагайки задължителното тълкуване на СЕС по дело С-299/90, са постановили, че възнаграждението на комисионера по покупките MGB HK Ltd. не се включва в митническата стойност и върху него не се дължи мито и ДДС.
Незаконосъобразността на това изискване е призната и от самата администрация с Решение № РЗМ-5800-712/32-379168 от 22.12.2020 г. на директора на ТД Югозападна, с което на основание Доклад № BG005800/1/3/17.10.2019 г. е констатирано отпадането на необходимостта от обезпеченията и е постановено тяхното освобождаване. Отмяната на административните актове, както и констатираната от съда незаконосъобразност на фактическите действия и бездействия на митническите органи по поддържане на обезпечителната мярка и задържане на паричните суми при липса на валидно правно основание, установява по безспорен начин първия елемент от фактическия състав на отговорността.
Вследствие на незаконосъобразните актове и действия на митническите органи ищецът е бил принуден да внесе от собствения си патримониум парични средства в общ размер на 131 387,40 лв. и е бил лишен от възможността да ползва и оперира с тези средства за целия период от датата на внасяне на всеки отделен депозит до тяхното ефективно възстановяване на 07.01.2021 г. Лишаването на правния субект от ползването на собствените му парични средства съставлява реално претърпяна имуществена вреда под формата на пропуснати ползи.
Съгласно константната практика на Върховния административен съд, при паричните средства обективният нормативен измерител на претърпяната вреда от лишаването от ползването им е законната лихва по чл.86 от ЗЗД. Всяко забавено изпълнение на задължение за връщане на парични суми или неправомерно задържане на чужди парични средства обективно лишава титуляря на средствата от възможността да реализира доход от тях. Въпреки, че размерът на обезщетението се изчислява на базата на законната лихва за периода на задържането, самото присъдено вземане представлява деликтно обезщетение за вреди, а не мораторна лихва.

Неоснователно е позоваването на ответника на чл. 92, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 952/2013 (респ. чл. 192 от ЗМ отм.). Тази норма урежда общото правило, че при правомерно учредено и поддържано обезпечение митническите органи не дължат лихва. Тя обаче не дерогира и не изключва деликтната отговорност на държавата по чл.1, ал. 1 от ЗОДОВ за репариране на вредите, настъпили вследствие на неправомерно събиране и задържане на парични суми за обезпечаване на несъществуващи публични задължения, признати за недължими с влезли в сила съдебни актове.
Налице е пряка и непосредствена причинна връзка по смисъла на чл. 4 от ЗОДОВ между незаконосъобразните актове и действия на митническата администрация и понесената вреда. Внасянето на депозитите е било извършено от ищеца като пряко и задължително условие, поставено от митническите органи за освобождаване на стоките и реализирането им на пазара, с цел предотвратяване на по-големи търговски загуби. Ако митническите органи не бяха поставили това незаконосъобразно изискване и своевременно бяха съобразили задължителната съдебна практика, ищцовото дружество не би било лишено от собствените си парични средства и би могло да оперира с тях в търговската си дейност.
Заключението на приетата съдебно-счетоводна експертиза установява, че математическият размер на законната лихва върху процесните депозити за периода от датата на внасяне на всеки депозит до датата на тяхното ефективно възстановяване възлиза на 57 470,34 лв. Тъй като ищецът е предявил иска за сумата в размер на 56397,15 лв., съдът е следва да уважи претенцията в заявения размер.
Върху главницата на присъденото обезщетение от 56 397,15 лв.се дължи законната лихва, считано от датата на предявяване на иска на 23.12.2025 г., до окончателното плащане.
С оглед изхода на делото и на основание чл. 10, ал. 3 от ЗОДОВ и чл. 143, ал. 1 от АПК, ответникът Агенция „Митници“ следва да бъде осъден да заплати на ищеца „МЕТРО БЪЛГАРИЯ“ ЕООД направените по делото разноски, състоящи се от внесена държавна такса в размер на 12,78 EUR и изплатено възнаграждение за вещо лице по съдебно-счетоводната експертиза в размер на 350,00 EUR, или общо разноски в размер на 362,78 EUR.
Мотивиран от горното и на основание чл. 203 и сл. от АПК във връзка с чл. 1,ал. 1 от ЗОДОВ, Административен съд София-град, I отделение, 43 състав,

Р Е Ш И :

ОСЪЖДА АГЕНЦИЯ „МИТНИЦИ“, ЕИК[ЕИК], с адрес: [населено място] 1202, ул.Г. С. Р.“ № 47, да заплати на „МЕТРО БЪЛГАРИЯ“ ЕООД,[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място] 1784, [улица] км, сума в размер на 56 397,15 лв. (петдесет и шест хиляди триста деветдесет и седем лева и петнадесет стотинки), съставляваща обезщетение по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ за претърпени имуществени вреди в размер на законната лихва вследствие на незаконосъобразни актове, действия и бездействия на митническите органи по изискването, събирането, задържането и забавеното възстановяване на парични депозити в общ размер 131 387,40 лв., внесени за периода 2015 г. – 2018 г. за обезпечаване на недължими митнически задължения върху комисионни за покупки и възстановени на 07.01.2021 г., ведно със законната лихва върху сумата на обезщетението, считано от датата на подаване на исковата молба на 23.12.2025 г**.** до окончателното плащане.

ОСЪЖДА АГЕНЦИЯ „МИТНИЦИ“, ЕИК[ЕИК], да заплати на „МЕТРО БЪЛГАРИЯ“ ЕООД, ЕИК[ЕИК], сумата в размер на 362,78 EUR (триста шестдесет и две евро и седемдесет и осем

цента), представляваща направени по делото разноски за държавна такса и възнаграждение за вещо лице.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд на Република Б. в 14 - дневен срок от съобщаването му на страните чрез връчване на препис.

СЪДИЯ: